

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

21 січня 2021 р.

Київ

№ 32-р

Про визнання підтримки суб'єкта господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 12.01.2021 № 500-01/3-п та повідомлення про нову індивідуальну державну допомогу, надіслане через Портал державної допомоги Департаментом житлово-комунального господарства Луцької міської ради за реєстраційним номером у базі даних 46163 (вх. № 1818-ПДД/1 від 27.10.2020), яке подано на виконання статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлення про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2016 № 2-рп та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631 (зі змінами),

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДТРИМКУ

- (1) Департаментом житлово-комунального господарства Луцької міської ради через Портал державної допомоги відповідно до статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) було надано повідомлення про нову державну допомогу за реєстраційним номером у базі даних 46163 (вх. № 1818-ПДД/1 від 27.10.2020) (далі – Повідомлення).
- (2) Листом Комітету № 500-118/05-15389 від 10.11.2020 (далі – Запит) зазначене Повідомлення залишено без руху та надано Департаменту житлово-комунального господарства Луцької міської ради строк для надання додаткової інформації, необхідної для прийняття рішення.
- (3) Департаментом житлово-комунального господарства Луцької міської ради надіслано лист про надання додаткової інформації № 1191/2020 від 04.12.2020 (вх. № 1877-ПДД/4 від 08.12.2020) (далі – Лист 1).
- (4) Департаментом житлово-комунального господарства Луцької міської ради надіслано листи про надання додаткової інформації № 19.1-12/3/2021 від 06.01.2021 (вх. № 5-01/212 від 06.01.2021) (далі – Лист 2), № 19.1-12/4/2021 від 06.01.2021 (вх. № 5-01/214 від 06.01.2021) (далі – Лист 3).

2. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

2.1. Надавач підтримки

- (5) Департамент житлово-комунального господарства Луцької міської ради (далі – Надавач, Департамент) (вул. Богдана Хмельницького, 40а, м. Луцьк, 43025, ідентифікаційний код юридичної особи 34572192).

2.2. Отримувач підтримки

- (6) Луцький спеціалізований комбінат комунально-побутового обслуговування (далі – Отримувач, Луцький спецкомбінат КПО, Підприємство) (вул. Рівненська, 52, м. Луцьк, 43000, ідентифікаційний код юридичної особи 03339041).

2.3. Мета (ціль) підтримки

- (7) Метою (ціллю) підтримки є належне утримання кладовищ та меморіальних комплексів, створення належних умов для надання населенню доступних, якісних та безпечних послуг з утримання і благоустрою кладовищ та меморіальних комплексів.

2.4. Очікуваний результат

- (8) Забезпечення стабільної роботи Луцького спецкомбінату КПО та його безперебійного функціонування відповідно до статутної діяльності, що сприятиме покращенню умов для виробництва й реалізації якісних та своєчасних послуг населенню міста.

2.5. Форма підтримки

- (9) Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям).
- (10) Капітальні трансферти підприємствам (установам, організаціям).

2.6. Підстава для надання підтримки

- (11) Рішення виконавчого комітету Луцької міської ради від 24.09.2020 № 515-1 «Про проєкт Програми підтримки комунального підприємства «Луцький спеціалізований комбінат комунально-побутового обслуговування» на 2021–2023 роки» (далі – проєкт Програми).
- (12) Рішення виконавчого комітету Луцької міської ради від 06.01.2021 № ПНР-271 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету міської ради від 24.09.2020 № 515-1 «Про проєкт Програми підтримки комунального підприємства «Луцький спеціалізований комбінат комунально-побутового обслуговування» на 2021–2023 роки» (далі – Рішення про внесення змін до проєкту Програми).

2.7. Обсяг підтримки

- (13) Загальний обсяг підтримки – 27 600 000 грн, з яких на:
- 2021 рік – 7 200 000 грн;
  - 2022 рік – 11 200 000 грн;
  - 2023 рік – 9 200 000 грн.

2.8. Тривалість підтримки

(14) з 01.01.2021 по 31.12.2023.

2.9. Інформація щодо програми

(15) Відповідно до розділу 1 проекту Програми фінансова підтримка з бюджету міської територіальної громади, що надається Луцькому спецкомбінату КПО на утримання кладовищ та об'єктів меморіальної слави, використовується для проведення таких робіт: підмітання доріг та алей, догляд за безридними могилами, навантаження та вивезення сміття на сміттєзвалище для утилізації, підстригання живоplotу, викошування трави, видалення самосіву, поточний ремонт водопроводу, очищення та фарбування бордюрів, поточний ремонт та фарбування огорож кладовищ, послуги з охорони кладовищ, догляд за Алеєю почесних поховань на центральному кладовищі міста, а також утримання та благоустрій об'єктів меморіальної слави. У зв'язку з розширенням площі захоронень та збільшенням кількості кладовищ (оскільки відбулось приєднання населених пунктів Прилуцького старостинського округу) обсяги вищезазначених робіт значно зросли, а це потребує додаткової робочої сили і, відповідно, витрат на їх утримання.

(16) Проведення вищезазначених робіт з утримання і благоустрою кладовищ сприяє створенню належних умов для населення та покращенню естетичного виду кладовищ і об'єктів меморіальної слави міста Луцька.

(17) У розпорядженні Луцького спецкомбінату КПО на цей час для вивезення сміття з території кладовищ є лише дві одиниці техніки на базі тракторів МТЗ-80 1989 року випуску, МТЗ-82 2008 року випуску та навантажувач сміття. У зв'язку з розширенням площі захоронень та, відповідно, збільшенням території обслуговування виникла необхідність у придбанні спецтехніки для Підприємства, а саме: автомобілів-самоскидів на базі МАЗ або КРАЗ для вивезення сміття. Техніка спеціального призначення дозволить здійснювати обслуговування за оптимально короткі проміжки часу з найменшими витратами.

Залучення додаткового фінансування сприятиме більш ефективному використанню комунального майна, оновленню виробничих потужностей, зміцненню матеріально-технічної бази Підприємства.

(18) Згідно з розділом 4 проекту Програми завданням Програми є забезпечення більш ретельного прибирання та об'ємного вивезення сміття з територій міських кладовищ.

(19) У Листах 1, 2 та додатку 2 до Рішення про внесення змін до проекту Програми надано перелік витрат на 2021 – 2023 роки, з яких:

- 1) на утримання кладовищ та об'єктів меморіальної слави в розмірі **24 000 000 грн**, які передбачають проведення всіх необхідних видатків для забезпечення належного утримання кладовищ та об'єктів меморіальної слави міста Луцька:

Статті витрат	2021 рік (грн)	2022 рік (грн)	2023 рік (грн)
1	2	3	4
Заробітна плата (21 прибиральник територій)	3 800 000	4 300 000	4 900 000

1	2	3	4
Нарахування на оплату праці	836 000	940 000	1 080 000
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар, у т. ч.:	2 040 000	2 380 000	2 600 000
пально-мастильні матеріали	1 300 000	1 500 000	1 600 000
запасні частини до прибиральної техніки	480 000	550 000	610 000
матеріали (рукавиці, мийні засоби, жилка)	180 000	210 000	250 000
господарські товари та інвентар	80 000	120 000	140 000
Послуги із захоронення твердих побутових відходів та послуг з ремонту автотранспорту (прибиральної техніки)	324 000	380 000	420 000
Разом (грн)	7 000 000	8 000 000	9 000 000

2) на видалення сухостійних дерев на кладовищах міста у сумі **600 000 грн**:

Статті витрат	2021 рік (грн)	2022 рік (грн)	2023 рік (грн)
Заробітна плата	100 000	100 000	100 000
Нарахування на оплату праці	22 000	22 000	22 000
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар у т. ч.:	78 000	78 000	78 000
пально-мастильні матеріали	35 000	35 000	35 000
матеріали	5 000	5 000	5 000
рукавиці, мийні засоби	5 000	5 000	5 000
господарські товари, обладнання та інвентар	33 000	33 000	33 000
Разом (грн)	200 000	200 000	200 000

(20) Відповідно до додатку 2 до Рішення про внесення змін до проекту Програми на придбання самоскидів для вивезення сміття на 2022 рік передбачено **3 000 000 грн**.

(21) Відповідно до інформації, наданої у Листі 1, Луцький спецкомбінат КПО, як отримувач державної підтримки, має окремі рахунки для належного розподілу доходів та витрат, за кожним видом діяльності, а також не допускає витрачання державних коштів на інші види господарської діяльності. Всі первинні документи оформлюються окремо, зокрема витрати на оплату праці оформлюються окремими відомостями, договори на послуги та придбання товарно-матеріальних цінностей оформляються окремо за витратами, які належать до витрат за рахунок державної підтримки та витрат за рахунок власних надходжень від господарської діяльності, списання товарно-матеріальних цінностей ведеться окремо в розрізі об'єктів бухгалтерського обліку, отже, забезпечується належний розподіл доходів і витрат на надання послуг, на які спрямовується державна підтримка.

Бухгалтерія Підприємства веде повністю роздільний облік витрат на заходи, на які надається державна підтримка, та для здійснення іншої комерційної діяльності. Для комерційної діяльності існує окремий рахунок в акціонерному товаристві комерційному банку «Приватбанк», а для бюджетних коштів відкритий рахунок у Державній казначейській службі України. Для здійснення контролю Надавачем Підприємство (Отримувач) щомісячно надає Департаменту реєстр використання бюджетних коштів.

(22) Згідно з інформацією, наданою у Листі 2, Луцький спецкомбінат КПО надає такі платні послуги:

- реалізація ритуальних атрибутів (труни, хрести, вінки та кошики);
- виготовлення (підпис) скорботної стрічки і кріплення її на вінок;
- виготовлення напису на табличці на хресті;
- копання могили та проведення захоронення;
- додаткові роботи при захороненні на закритих кладовищах;
- транспортні послуги (автокатафалк, супровід поховання, доставка ритуальних атрибутів);
- оформлення свідоцтва про поховання;
- надання довідок про захоронення рідних на кладовищах міста;
- перепоховання залишків (ексгумація залишків);
- прокат предметів господарського вжитку для прибирання могил відвідувачами.

(23) Згідно з інформацією з Листа 3 частка обсягу діяльності, що здійснюється на платній основі, до загального обсягу діяльності Луцького спецкомбінату КПО прогнозовано становитиме у 2021 – 2023 роках 42 %.

(24) За інформацією, наданою у Листі 1, на балансі Луцького спецкомбінату КПО на 01.11.2020 обліковується 53,45 га міських кладовищ та 8,5 га меморіальних комплексів згідно з рішенням Луцької міської ради № 70/71 від 26.02.2020 «Про визначення балансоутримувача кладовищ та меморіальних комплексів Луцької міської територіальної громади».

(25) Всі кладовища та меморіальні комплекси міста Луцька обліковуються на балансі Луцького спецкомбінату КПО, відповідно, послуги з їх обслуговування та благоустрою надає в повному обсязі лише це Підприємство. Прибутку від вищезазначених послуг Підприємство не отримує, оскільки відшкодовуються лише понесені витрати.

(26) Перелік послуг, що здійснюється для населення безкоштовно, на надання яких спрямовується вся державна підтримка: догляд за Алеєю почесних поховань, підмітання доріжок, очищення секторів від сміття, очищення доріжок від снігу, посипання доріжок піском, викошування трави, прочищення живоплоту, стрижка кущів, видалення порослі та чагарників, догляд за безрідними могилами, вивезення сміття, освітлення кладовищ, водопостачання, надання в користування громадської вбиральні.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

3.1. Ознаки державної допомоги

(27) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або

загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

- (28) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
  - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
  - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
  - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (29) Відповідно до частини другої статті 1 Закону, терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».
- (30) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Ринком, у свою чергу, є сферою обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (31) Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу України розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.

3.2. Сфера благоустрою

- (32) Згідно зі статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування України» до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить: організація благоустрою та здійснення контролю за станом благоустрою населених пунктів.
- (33) Згідно зі статтею 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад та їх виконавчих органів, зокрема, належить:
- затвердження місцевих програм та заходів з благоустрою населених пунктів;
  - забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів з благоустрою населених пунктів.
- (34) Відповідно до частини третьої статті 20 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» фінансування місцевих програм з благоустрою населених пунктів проводиться за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.
- (35) Згідно зі статтею 36 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» охорона та утримання об'єктів благоустрою комунальної форми власності, переданих органами місцевого самоврядування на баланс підприємствам, установам, організаціям, фінансуються за рахунок коштів місцевих бюджетів.

- (36) Статтею 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» визначено, що:
- органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності;
  - підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації;
  - орган державної влади або орган місцевого самоврядування за поданням підприємства чи балансоутримувача щорічно затверджує заходи з утримання та ремонту об'єкта благоустрою державної або комунальної власності на наступний рік та передбачає кошти на виконання цих заходів. Орган державної влади та орган місцевого самоврядування, підприємство та балансоутримувач несуть відповідальність за виконання затверджених заходів у повному обсязі.
- (37) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до об'єктів благоустрою населених пунктів, зокрема, віднесені кладовища.
- (38) Статтею 28 Закону України «Про поховання та похоронну справу» землі, на яких розташовані місця поховання, є об'єктами права комунальної власності і не підлягають приватизації або передачі в оренду. На території місця поховання не можуть бути розташовані об'єкти іншої, крім комунальної, форми власності.
- (39) Згідно з частиною першою статті 30 Закону України «Про поховання та похоронну справу» утримання кладовищ, військових кладовищ, військових братських та одиночних могил, земельних ділянок для почесних поховань, а також могил померлих одиноких громадян, померлих осіб без певного місця проживання, померлих, від поховання яких відмовилися рідні, місць поховань знайдених, невпізнаних трупів забезпечується виконавчим органом міської ради за рахунок коштів місцевого бюджету.
- (40) Згідно з пунктом 3 частини третьої статті 8 Закону України «Про поховання та похоронну справу» центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства, в межах своєї компетенції затверджує типові положення про ритуальну службу.
- (41) Відповідно до пункту 3 частини п'ятої статті 8 Закону України «Про поховання та похоронну справу» органи місцевого самоврядування та їх виконавчі органи в межах своєї компетенції створюють ритуальні служби.
- (42) Згідно з частиною шостою статті 8 Закону України «Про поховання та похоронну справу» для організації (утворення), будівництва, утримання в належному стані та охорони місць поховання міські ради можуть створювати спеціалізовані комунальні підприємства.
- (43) Відповідно до статті 9 Закону України «Про поховання та похоронну справу» ритуальні служби – спеціалізовані комунальні підприємства, що створюються органами місцевого самоврядування в порядку, встановленому законом, з метою здійснення організації поховання померлих і надання ритуальних послуг, передбачених необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг, реалізації предметів ритуальної належності, передбаченим пунктом 2 частини другої статті 8 цього Закону.
- (44) Ритуальні служби можуть також надавати ритуальні послуги, не передбачені необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг та реалізації

предметів ритуальної належності, виготовляти предмети ритуальної належності. Тарифи щодо оплати таких послуг та предметів ритуальної належності встановлюються в межах, визначених законодавством, виконавчим органом сільської, селищної, міської ради.

- (45) Згідно з пунктом 5 Типового положення про ритуальну службу в Україні, затвердженого наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 19.11.2003 № 193, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 08.09.2004 за № 1110/9709, ритуальна служба відповідно до покладених на неї завдань, зокрема, зобов'язана організовувати виконання роботи з благоустрою місць поховань відповідно до кошторису.
- (46) Пунктом 3.1 Порядку утримання кладовищ та інших місць поховань, затвердженого наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 19.11.2003 № 193, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 08.09.2004 за № 1113/9712, зокрема, встановлено, що утримання кладовищ та охорона всіх місць поховань забезпечуються виконавчим органом сільської, селищної, міської ради за рахунок коштів місцевого бюджету.

4. ВИЗНАЧЕННЯ НАЛЕЖНОСТІ ЗАХОДУ ПІДТРИМКИ ДО ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

4.1. Надання підтримки суб'єкту господарювання

- (47) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання – юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність із виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими.
- (48) Частиною першою статті 3 Господарського кодексу України визначено, що під господарською діяльністю у цьому Кодексі розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (49) Відповідно до пункту 1.1 розділу 1 Статуту, затвердженого рішенням Луцької міської ради від 24 грудня 2019 року № 68/82 (далі – Статут), Луцький спецкомбінат КПО створено згідно з рішенням Луцької міської ради від 16.04.1992 № 655 відповідно до Господарського кодексу України, Цивільного кодексу України, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».
- (50) Майно Луцького спецкомбінату КПО належить до комунальної власності територіальної громади міста Луцька й закріплюється за Підприємством на праві господарського відання. Луцький спецкомбінат КПО є ритуальною службою відповідно до Закону України «Про поховання і похоронну справу», за організаційно-правовою формою є комунальним підприємством.
- (51) Луцький спецкомбінат КПО є юридичною особою, користується правом господарського відання щодо закріпленого за ним майна, має право від свого імені укладати договори,

набувати майнові й немайнові права та нести обов'язки, бути позивачем та відповідачем у судах, займатися діяльністю, яка відповідає напрямам, передбаченим Статутом.

(52) Отже, Луцький спецкомбінат КПО є **суб'єктом господарювання** у розумінні Закону.

4.2. Надання підтримки за рахунок місцевих ресурсів

(53) Відповідно до інформації, наданої в Повідомленні, фінансова підтримка Луцькому спецкомбінату КПО надається відповідно до проєкту Програми за рахунок коштів місцевого бюджету.

(54) Пунктом 4 частини першої статті 1 Закону встановлено, що місцеві ресурси – рухоме і нерухоме майно, кошти місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, об'єкти їх спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад, майно, що належить Автономній Республіці Крим, управління яким здійснює Рада міністрів Автономної Республіки Крим.

(55) Отже, державна підтримка Луцькому спецкомбінату КПО **надається за рахунок місцевих ресурсів у розумінні Закону.**

4.3. Створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності

(56) Відповідно до статті 264 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода), сторони домовились, що вони застосовуватимуть статті 262, 263 (3) або 263 (4) Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – ДФЄС), зокрема, відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Європейського Союзу.

(57) Згідно з пунктом 66 Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) ДФЄС перевагою вважається будь-яка економічна вигода, яка була б недоступною для суб'єкта господарювання за звичайних ринкових умов, тобто за відсутності втручання держави. При цьому будь-яка компенсація витрат, пов'язаних із виконанням нормативних обов'язків, передбачає надання переваги відповідному суб'єкту господарювання (пункт 69 зазначеного Повідомлення).

(58) Відповідно до пункту 97 Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) ДФЄС, якщо операція проводилася із застосуванням процедури торгів або на рівних умовах, це є прямим і конкретним доказом її відповідності ринковим умовам.

(59) При цьому процедура торгів має бути конкурентною, щоб усі зацікавлені учасники, які відповідають умовам, могли взяти участь у процесі, прозорою, щоб усі зацікавлені учасники мали право на отримання належної інформації на кожному етапі процедури торгів, недискримінаційною.

(60) За інформацією, наданою в Листі 1, конкурсний відбір під час вибору Отримувача не проводився, оскільки Луцький спецкомбінат КПО згідно з вимогами Закону України

«Про поховання та похоронну справу» та пунктом 1.8 розділу 1 Статуту визначено ритуальною службою.

- (61) За рахунок коштів державної підтримки Підприємство здійснює закупівлю відповідних товарів, матеріалів та самоскидів для вивезення сміття, відповідно до вимог Закону України «Про публічні закупівлі» з використанням електронної системи закупівель.
- (62) Оскільки Луцький спецкомбінат КПО не було обрано на умовах конкурентної процедури, не можна стверджувати, що надана Отримувачу економічна вигода у вигляді покриття витрат на здійснення діяльності з утримання об'єктів благоустрою була б доступною для нього за звичайних ринкових умов без втручання держави.
- (63) Крім того, Надавачем не надано достатніх доказів того, що державна підтримка на покриття витрат Луцького спецкомбінату КПО зі здійснення діяльності з утримання об'єктів благоустрою визначена на мінімально можливому рівні, тобто що за звичайних ринкових умов, зокрема під час вибору отримувача за конкурентною процедурою, витрати місцевого бюджету не були б меншими за ті, які мають бути використані для забезпечення діяльності отримувача.
- (64) Отже, надання державної підтримки Луцькому спецкомбінату КПО на забезпечення робіт з утримання кладовищ та меморіальних комплексів **не виключає створення переваг для окремих послуг на ринку утримання об'єктів благоустрою.**
- (65) Разом із тим державна підтримка на закупівлю необхідних для виконання заходів Програми товарів та спеціальної техніки визначатиметься на мінімально можливому рівні, тобто за звичайних ринкових умов, з огляду на те, що для їх закупівлі буде проведено процедуру торгів, яка є конкурентною (усі зацікавлені учасники, які відповідають умовам, можуть взяти участь у процесі), прозорою (усі зацікавлені учасники мають право на отримання належної інформації на кожному етапі процедури торгів), недискримінаційною (у випадку наявності підстав вважати її дискримінаційною кожен учасник має право подати скаргу до органу оскарження з метою захисту своїх прав та охоронюваних законом інтересів), що, у свою чергу, **виключає створення переваг** для виробництва тих видів товарів (матеріалів та обладнання), які будуть закуповуватись через систему «ProZorro».

4.4. Спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції

- (66) Відповідно до статті 1 Закону однією з ознак державної допомоги є спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції допомогою, яка надається суб'єктові господарювання.
- (67) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Ринок, у свою чергу, є сферою обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (68) Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу України розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на

виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.

- (69) Отже, для того щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрозувати спотворенням конкуренції), допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.
- (70) Відповідно до пункту 187 Повідомлення Комісії ЄС щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) ДФЄС, на практиці вважається, що спотворення конкуренції у значенні статті 107(1) Договору існує тоді, коли держава надає фінансові переваги суб'єкту господарювання в лібералізованому секторі, де існує або може існувати конкуренція. При цьому до уваги береться, чи інші суб'єкти господарювання мають намір та можливість надавати послуги на такому ринку.
- (71) До Надавача не надходило звернень від інших суб'єктів господарювання про наміри чи можливість здійснювати заходи Програми, на які буде спрямовано місцеві ресурси.
- (72) Послуги Луцького спецкомбінату КПО щодо утримання кладовищ та меморіальних комплексів, які фінансуються за рахунок коштів місцевого бюджету, є безкоштовними для населення, тобто не реалізуються на ринку, у розумінні Закону України «Про захист економічної конкуренції», та не беруть участі в господарському обороті.
- (73) При цьому відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про благоустрій» органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою комунальної власності. Спеціальним законом – Законом України «Про поховання та похоронну справу» встановлено, що для утримання в належному стані та охорони місць поховання міські ради можуть створювати спеціалізовані комунальні підприємства (частина шоста статті 8 цього Закону).
- (74) Отже, підтримка Луцького спецкомбінату КПО **не спотворює економічної конкуренції.**

4.5. Віднесення повідомленої фінансової підтримки до державної допомоги

- (75) Отже, підтримка Луцького спецкомбінату КПО у формі субсидій та поточних трансфертів підприємствам (установам, організаціям) та капітальних трансфертів підприємствам (установам, організаціям) на забезпечення проведення робіт з утримання кладовищ та меморіальних комплексів не спотворює економічної конкуренції, а тому **не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».**

5. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

- (76) Відповідно до додатка 2 до проекту Програми державна підтримка спрямовується на реалізацію заходів проекту Програми, а саме на утримання кладовищ (прибирання території, стрижка живоплоту, косіння трави, вивезення сміття, догляд за безридними могилами, очищення доріжок від снігу та посипання доріжок піском у зимовий період, охорона кладовищ, освітлення тощо), утримання меморіальних комплексів (очищення

поверхонь пам'ятників від нашарування солевих сполук, відновлення написів на мозаїчних плитах), видалення сухостійних дерев на кладовищах.

- (77) При цьому роботи, на які спрямовуються кошти державної підтримки (утримання кладовищ та меморіальних комплексів, видалення сухостійних дерев на кладовищах, придбання техніки), є безкоштовними для населення.
- (78) Кошти державної підтримки не будуть використовуватися для здійснення платної діяльності. Отримувач забезпечує ведення окремого бухгалтерського обліку за кожним видом діяльності, що запобігає витрачання коштів місцевих ресурсів при здійсненні Підприємством платної діяльності.
- (79) Як наслідок, підтримка у формі субсидій та поточних трансфертів підприємствам (установам, організаціям) та капітальних трансфертів підприємствам (установам, організаціям), яка надається Луцькому спецкомбінату КПО Департаментом для утримання кладовищ та меморіальних комплексів на підставі рішення виконавчого комітету Луцької міської ради від 24.09.2020 № 515-1 «Про проєкт Програми підтримки комунального підприємства «Луцький спеціалізований комбінат комунально-побутового обслуговування» на 2021–2023 роки» та рішення виконавчого комітету Луцької міської ради від 06.01.2021 № ПНР-271 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету міської ради від 24.09.2020 № 515-1 «Про проєкт Програми підтримки комунального підприємства «Луцький спеціалізований комбінат комунально-побутового обслуговування» на 2021–2023 роки», на період із 01.01.2021 по 31.12.2023 загальним обсягом 27 600 000 грн, не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
- (80) Зазначена оцінка була здійснена з урахуванням того, що Луцький спецкомбінат КПО функціонує відповідно до статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», якою, зокрема, передбачено право органів місцевого самоврядування утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою комунальної власності, та статті 8 Закону України «Про поховання та похоронну справу», якою, зокрема, передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх виконавчі органи в межах своєї компетенції, зокрема, створюють ритуальні служби.
- (81) Отже, з урахуванням наведеного, слід зазначити, що:
- державна підтримка Луцькому спецкомбінату КПО повинна спрямовуватися лише на покриття витрат, які пов'язані з реалізацією проєкту Програми, а саме на утримання кладовищ та меморіальних комплексів, видалення сухостійних дерев на кладовищах та придбання транспорту, та в жодному разі не може використовуватися на інші види діяльності, у тому числі на платній основі для населення;
  - Луцький спецкомбінат КПО повинно проводити конкурсні торги через систему «ProZorro» відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» з метою закупівлі відповідних товарів, на придбання яких надається державна підтримка;
  - протягом всього строку надання державної підтримки Отримувач повинен забезпечити ведення окремого бухгалтерського обліку за кожним видом діяльності таким чином, щоб забезпечити належний розподіл доходів і витрат на надання послуг, на які спрямовується державна підтримка, і на надання інших послуг, а Надавач повинен забезпечити контроль за таким обліком;
  - використання коштів підтримки Луцьким спецкомбінатом КПО на здійснення платної діяльності може містити ознаки державної допомоги.

(82) Наведені в цьому рішенні обґрунтування та висновки застосовуються виключно для цілей застосування положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та не охоплюють правовідносин, що регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції».

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2017 року № 2-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/28631, зі змінами, затвердженими розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13 вересня 2018 року № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 листопада 2018 року за № 1337/32789, на підставі інформації, наданої Департаментом житлово-комунального господарства Луцької міської ради, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що державна підтримка, яку надаватиме Департамент житлово-комунального господарства Луцької міської ради комунальному підприємству «Луцький спеціалізований комбінат комунально-побутового обслуговування», відповідно до рішення виконавчого комітету Луцької міської ради від 24.09.2020 № 515-1 «Про проект Програми підтримки комунального підприємства «Луцький спеціалізований комбінат комунально-побутового обслуговування» на 2021–2023 роки» та рішення виконавчого комітету Луцької міської ради від 06.01.2021 № ПНР-271 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету міської ради від 24.09.2020 № 515-1 «Про проект Програми підтримки комунального підприємства «Луцький спеціалізований комбінат комунально-побутового обслуговування» на 2021–2023 роки», у формі субсидій та поточних трансфертів підприємствам (установам, організаціям) та капітальних трансфертів підприємствам (установам, організаціям) на забезпечення проведення робіт з утримання кладовищ та меморіальних комплексів, видалення сухостійних дерев на кладовищах та придбання техніки обсягом 27 600 000 (двадцять сім мільйонів шістсот тисяч) гривень на період з 01.01.2021 по 31.12.2023, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

О. ПІЩАНСЬКА